

узагальнює нові явища дійсності, та інформацією, продукуюваною попередніми поколіннями, яка може бути дороговказом, орієнтиром користувачам при оперуванні новими ресурсами;

- зростає ефективність використання в стратегічних комунікаціях продукуюваної відповідними вітчизняними структурами інформації, що орієнтована на протиставлення негативним інформаційним впливам;
- стає можливою робота бібліотечних установ щодо первинної організації тематичних ресурсів для допомоги державним структурам у використанні

їх у інформаційних контрзаходах, зважаючи на специфіку сучасної інформаційної війни, на необхідність оперативного реагування на формування нових аргументацій, що викидаються в інформаційні обміни.

По закінченню роботи Конференції всі учасники секційного засідання отримали сертифікати.

Світлана Закірова,

старший науковий співробітник НБУВ,
кандидат історичних наук

Українська музична культура і музичні фонди бібліотек в умовах цифровізації

7 жовтня 2020 р. у приміщенні Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (вул. Володимирська, 62), у рамках Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації» відбулося засідання секції «Українська музична культура і музичні фонди бібліотек в умовах цифровізації», в якому взяли участь фахівці з музикознавства, музичного джерелознавства, бібліографії, історичних наук та культурології. До обговорення було заявлено 22 доповіді з питань розвитку музичної культури України та музичних фондів бібліотек, їх популяризації у світі із застосуванням новітніх інформаційних технологій, а також дослідження джерел вітчизняного музичного мистецтва, що зберігаються як у рукописних, так і в друкованих документах.

Завідувачка відділу НБУВ, кандидатка мистецтвознавства **Л. В. Івченко**, виступаючи з вітальним словом, окреслила коло питань, запропонованих до обговорення, акцентувала увагу на проблемах розвитку та популяризації української музичної культури, наголосила на необхідності та суспільній значущості цифрової трансформації пам'яток музичної культури, що зберігаються у відділі музичних фондів НБУВ.

Низка доповідей була присвячена питанням дослідження, популяризації рукописних та друкованих музичних документів, котрі є складовою національного культурного надбання. На висвітленні провідних теоретичних і науково-прикладних аспектів формування наукових документних комплексів у цифрову епоху зосередилась у своїй доповіді Л. В. Івченко. Вона наголосила на необхідності оцифрування музичних документів, забезпечення доступу до них широкому колу користувачів.

Професорка НМАУ імені П. І. Чайковського, докторка мистецтвознавства **М. О. Черкашина-Губаренко** детально охарактеризувала розмаїття творчого доробку Ірини Губаренко, української композиторки, поетки, те-

атральної діячки. Дослідниця подарувала відділу музичних фондів НБУВ нещодавно опубліковані матеріали Ірини Губаренко.

Провідна наукова співробітниця Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, кандидатка мистецтвознавства **В. В. Кузик** присвятила свою доповідь творчості видатних українських композиторів Миколи Леонтовича і Левка Ревуцького, співпраці Українського культурного фонду з видавництвом «Музична Україна», яка сприяє розповсюдженню, популяризації творчості вітчизняних композиторів у світовому просторі. Відділу музичних фондів В. В. Кузик подарувала свої праці, в яких досліджується творчість Левка Ревуцького, а також повне зібрання творів Миколи Леонтовича, надруковане українською і англійською мовами, диски, на яких записано електронну версію подарованих книг.

Провідне місце в роботі секції посіли доповіді, присвячені музичній спадщині видатних вітчизняних композиторів XVIII ст. – Максима Березовського, Артемія Веделя, Степана Дегтярьова, а також непересічній ролі Ірмоля в розвитку українського церковного співу. Професорка кафедри теорії музики Львівської Національної музичної академії імені М. В. Лисенка, докторка мистецтвознавства **О. А. Шуміліна**, спираючись на дослідження рукописних нотних документів, що зберігаються у фондах НБУВ, в інших архівних установах України та ближнього зарубіжжя, детально розповіла про встановлення авторства музичних творів, які належать композиторам XVIII ст. Зокрема, йшлося про музичну спадщину композитора Андрія Рачинського, концерти котрого доповідачка віднайшла та здійснила їх атрибуцію.

Підвищений інтерес в аудиторії викликали доповіді, присвячені документам з фондів ІР НБУВ. Доцент кафедри спеціального фортепіано Національної музичної академії імені П. І. Чайковського, кандидат мистецтвознавства **А. В. Кутасевич** доповів про духовні

твори українських композиторів XVIII ст., що зберігаються у фонді 177 ІР НБУВ, частина з яких потребує атрибуції та окремого дослідження. У спільній доповіді наукового співробітника Історичного музею України **В. В. Безпалька** і доцента кафедри старовинної музики Національної музичної академії імені П. І. Чайковського, кандидата мистецтвознавства **І. Ю. Кузмінського** було розкрито значущість Ірмолія в історії, вивченні та розвитку церковного співу в Україні.

Наукова співробітниця відділу ретроспективної бібліографії Книжкової палати України імені Івана Федорова **А. С. Хайло** у своєму виступі здійснила джерелознавчий і філологічний аналіз видань пісенного фольклору 1919–1921 рр. Про автограф видатного композитора Артемія Веделя у мистецтвознавчому та культурологічному аспектах йшлося у доповіді, старшого викладача Київського Національного університету культури і мистецтв, кандидата мистецтвознавства **І. В. Тилика**.

З особливою увагою присутні вислухали доповіді, присвячені дослідженню нотних документів, що зберігаються у ВМФ НБУВ. Їх автори – співробітники ВМФ НБУВ **І. В. Савченко, О. А. Цибульська, О. В. Москалець, Є. В. Кожушко, Л. В. Івченко, Л. Т. Руденко, С. А. Літвінова** – порушували надзвичайно актуальні як теоретичні, так і науково-практичні питання стосовно атрибуції документів, популяризації української музичної культури в умовах сучасних інформаційних технологій. Цікаві матеріали були

надіслані учасникам секційного засідання електронною поштою. Це, зокрема, доповіді директора Українського католицького університету, доктора мистецтвознавства **Ю. П. Ясіновського**; професорки кафедри україністики Національної музичної академії імені М. В. Лисенка, докторки мистецтвознавства **У. Б. Граб**; доцентки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв України **О. Л. Зосім**; докторки мистецтвознавства Інституту музикології Варшавського політехнічного університету **О. В. Курган**. Усі бажаючі мали змогу ознайомитися з напрацюваннями своїх колег на сайті НБУВ.

Загалом секційне засідання пройшло в атмосфері продуктивного діалогу та плідного обміну думками. Всі учасники одностайно висловилися щодо створення інформаційних систем, які уможливають віддалено використовувати музичні документи, створювати довідково-пошукові засоби на документні ресурси. Впровадження такої системи дає змогу здійснювати оперативний пошук необхідної ретроспективної інформації у джерельних комплексах як для музикознавців, джерелознавців, бібліографів, істориків, так і для широкої громадськості.

Лариса Івченко,

завідувачка відділу

музичних фондів Інституту книгознавства НБУВ,

кандидат мистецтвознавства

Людмила Руденко,

старший науковий співробітник НБУВ,

кандидат мистецтвознавства

Історична біографіка в сучасному українському суспільстві: проблематика, інформаційний простір, бібліотеки, читачі. XVI Біографічні читання

8 жовтня 2020 р. у рамках заходів Конференції відбулися XVI Біографічні читання «Історична біографіка в сучасному українському суспільстві: проблематика, інформаційний простір, бібліотеки, читачі», які організував Інститут біографічних досліджень НБУВ онлайн із застосуванням інтернет-платформи Zoom. До програми заходу було включено 54 доповіді науковців, бібліотечних і музейних працівників, викладачів закладів вищої освіти з різних міст України. Обмеженість часу дала змогу виступити лише 12 учасникам, кожен з яких розкрився як глибокий дослідник біографічного простору вітчизняного гуманітарного середовища.

Модератор Біографічних читань, провідний науковий співробітник НБУВ, доктор історичних наук, професор **Л. І. Буряк** відкрила засідання коротким вітальним словом, у якому, зокрема, окреслила коло питань, винесених для обговорення на XVI Біографічних читаннях,

наголосила на важливості наукового діалогу в нинішній непростій життєвій ситуації.

Першим до виступу був запрошений завідувач кафедри Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доктор історичних наук, професор **С. І. Посохов**. У доповіді «У пошуку «знакових фігур» місцевої історії (компаративний аналіз путівників по місту Харкову)» вчений репрезентував результати дослідження, що ґрунтувалося на аналізі 24 путівників по місту Харкову з кінця XIX ст. і до сьогодення з метою виокремлення найбільш видатних постатей місцевої історії. Робота розпочалася зі створення бази даних, до якої заносилися імена зі сторінок путівників та характеристики, які їх супроводжували. Доповідач виклав принципи побудови цієї бази даних та можливі інтерпретації отриманих результатів. У підсумку вдалося створити певну ієрархічну систему імен і виокремити «ТОП-осіб».